

Erdészettel kapcsolatos intézkedések a vidékfejlesztésben a 2013 utáni időszakban

Szedlák Tamás

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság

H.4. Bioenergia, biomassa, erdőgazdálkodás és éghajlatváltozás

Budapest, 2013/10/04

Az Európai Bizottság előterjesztése 2014-2020 időszakra

- **2011 október 11 jogszabályi javaslat előterjesztése** egy versenyképesebb és fenntarthatóbb közös agrárpolitikára
- **Európa 2020 stratégia** új perspektívát nyit: válasz az új gazdasági, szociális környezeti és technológiai kihívásokra. A KAP jobban hozzá fog tudni járulni az intelligens, fenntartható és befogadó növekedéshez.
 - *Egyszerűsítés, kevesebb intézkedés (a létezők összevonása)*
 - *Nagyobb rugalmasság a hatékonyabb végrehajtás és gyorsabb alkalmazkodás a változó igényekhez.*
- **2013 június a "Trilogue"** megtárgyalta a jogi tervezetet és bevezetett néhány módosítást

A Közös Agrárpolitika célkitűzései 2013 utáni időszakra

- 1. A mezőgazdaság versenyképességének növelése*
- 2. A természeti erőforrás védelme, fenntartható gazdálkodás és klímaváltozással kapcsolatos tevékenységek*
- 3. Az EU vidéki térségeinek kiegyensúlyozott fejlődése, munkahelyteremtés és megőrzés*

Prioritások a vidékfejlesztés számára

1. Tudástranszfer a mezőgazdaságban és az erdőgazdálkodásban
2. A mezőgazdaság életképességének és versenyképességének növelése és az innovatív mezőgazdasági technológiák és **a fenntartható erdőgazdálkodás támogatása**
3. Élelmiszerlánc-szervezés, feldolgozás, marketing, állatjóllét és kockázatkezelés a mezőgazdaságban
4. A mezőgazdasággal és az erdőgazdálkodással összefüggő ökoszisztémák megőrzése, javítása
5. Erőforrás-hatékonyság és alacsony szénfelhasználású gazdaságra való áttérés az agrár-élelmiszer és erdőgazdálkodási ágazatokban
6. A vidéki területek foglalkoztatási és fejlesztési lehetőségeinek kiaknázása

A vidékfejlesztési rendelet tervezet főbb erdészettel kapcsolatos részei

- ***Tematikus alprogramok (8. cikk)***
 - Többek között a hegyvidéki területek és a klímaváltozással kapcsolatos adaptációval és enyhítéssel valamint a biodiverzitással kapcsolatos tevékenységek.
- ***Tudásátadás és információs tevékenységek (15. cikk)***
 - Rövid távú mező- és erdőgazdálkodási témájú csereprogram és farm és erdészeti tanulmányút is támogatható
(kondíciók és részletek egy külön jogszabályban kerülnek kidolgozásra)
- ***Tanácsadási szolgáltatások,... (16. cikk)***
 - Erdőgazdálkodók továbbra is jogosultak

• **18. cikk Beruházások tárgyi eszközökbe**

- **18.(c) infrastruktúra**, beleértve a mezőgazdasági és az erdőterületekhez való hozzáférést, földrendezést és energia és víz ellátást és megtakarítást
- Erdőgazdálkodók továbbra is jogosultak infrastruktúrális beruházásokra pl. Erdei utak létesítése és felújítása, erdei vasutak, és kábel közelítő-rendszerek kiépítése.
- Energiaültetvények (SRC) létesítése (Annex I termék)
- Bioenergia termelés a mezőgazdasági üzem saját felhasználása számára

20. és 21 cikkek

- **20. cikk A mezőgazdasági üzemek és a vállalkozások fejlesztése**

20.1 a) a vállalkozás beindításához nyújtott támogatás:

- ii. vidéki térségekben folytatandó nem mezőgazdasági tevékenységekhez

b) nem mezőgazdasági tevékenységekre irányuló beruházások; (pl. Mindenféle Annex I vagy nem Annex I, feldolgozás ha a termék nem Annex I)

- **21 cikk. Alapvető szolgáltatások és a falvak megújítása a vidéki térségekben**

- Pl. Beruházás megújítható energiában, vidéki (kis volumenű) turizmus, Natura 2000 gazdálkodási tervek, vidéki örökség....

22. cikk: Az erdőterületek fejlesztésére és az erdők életképességének javítására irányuló beruházások

Támogatás nyújtható (erdőgazdálkodási terveken alapulva)

- a) erdősítés és fásítás; (korábbi 221,223)
- b) agrár-erdészeti rendszerek létrehozása; (222)
- c) az erdőtüzek és a természeti katasztrófák által okozott erdőkárok – többek között kártevőfertőzések és betegségek, katasztrófaesemények, valamint az éghajlattal kapcsolatos fenyegetések által előidézett károk – megelőzése és helyreállítása; (226)
- d) az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének, valamint az éghajlatváltozás mérséklésére való képességének növelését célzó beruházások; (227)
- e) erdészeti technológiákra, valamint erdei termékek feldolgozására, mobilizációjára és értékesítésére irányuló beruházások.(122,123)

23.cikk: Erdőtelepítés és fásítás

Támogatás adható:

Létesítés (első kivétel) költségeinek 100% és hektáronkénti éves prémium az ápolásra (befejezett ápolás és felszabadító tisztítás is beleértve) és a kieső mezőgazdasági jövedelem kompenzálására maximum 12 évig. *(pótlás* kérdése)*

- Mind mezőgazdasági és nem mezőgazdasági terület támogatható
- Minimális környezetvédelmi elvárásoknak meg kell felelni (külön joganyag részletezi „Delegated act”)
- Nincs támogatás energia ültetvényre (SRC), karácsonyfatelepre és gyorsannövő faültetvényre aminek a célja energiatermelés,
- Különösen nehéz talaj és klímaviszonyok esetén cserjék és fás évelők ültetése is támogatható,

Kedvezményezettek: állami és magángazdálkodók és társulásaik

- Állami tulajdonú földterület esetén támogatás csak olyan gazdálkodónak adható aki magángazdálkodónak számít vagy önkormányzat.
- Állami gazdálkodók és gyorsan nöövő ültetvények csak a létesítési költségek támogatására jogosultak

24. cikk: Agrár-erdészeti rendszerek létrehozása

Támogatás adható:

Létesítés költségeinek 100 (80)% (a végső pénzügyi (MFF) döntés függvényében)

Hektáronkénti éves ápolási prémium maximum 5 évig (pótlás*)

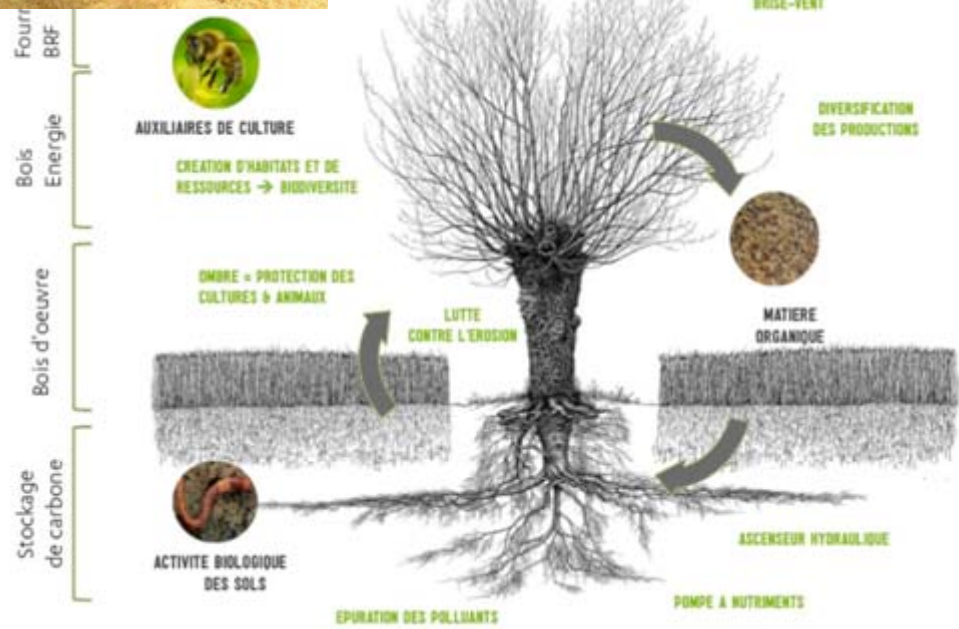
- **"Agrár-erdészeti rendszerek"** olyan földhasználati rendszereket jelentenek amelyeken fákat nevelnek és mezőgazdasági tevékenység folytatnak ugyanazon a területen.
- A hektáronkénti fák minimális és maximális* számát a tagállamok határozzák meg, figyelembe véve a helyi talaj- és éghajlati adottságokat, erdei fajokat, valamint annak szükségességét, hogy biztosítsák az adott földterület fenntartható mezőgazdasági hasznosítását. (*lásd a Közvetlen Kifizetések Rendeletét is)

Kedvezményezettek:

- Magángazdálkodók, önkormányzatok és ezek társulásai

Új megközelítések....

25. cikk: Az erdőtüzek, a természeti katasztrófák és a katasztrófaesemények által okozott erdőkárok megelőzése és helyreállítása

Kedvezményezettek: magán- és állami erdőgazdálkodók és jogi személyek és társulásaik

- megelőzést szolgáló infrastruktúra létesítése
- a tűz vagy egyéb természeti veszélyek elleni védelemre irányuló helyi, kisléptékű megelőző intézkedések, **beleértve az állatok legeltetése**
- az erdőtüzekhez, a kártevőfertőzésekhez és a betegségekhez kapcsolódó megfigyelő és kommunikációs berendezések létesítése és fejlesztése;
- az erdőtüzek, illetve egyéb természeti katasztrófák – a **kártevőfertőzéseket, a betegségeket**, valamint a katasztrófaeseményeket és az éghajlatváltozással összefüggő eseményeket is beleértve – által károsított erdészeti potenciál helyreállítása. (**20%-os küszöbérték felett, igazolt és elismert károsítás, stb.**)

- **Kártevőfertőzésekhez és a betegségekhez** kapcsolódó megelőző intézkedések esetén a kérdéses veszélyhelyzetet tudományosan alá kell támasztani és elismerni egy illetékes kutatóintézetnek,
- Ahol aktuális ott a katasztrófát okozható fajok felsorolása (nem kizárólagos lista) szükséges,
- A támogatható műveletek összhangban kell, hogy legyenek a Tagország erdővédelmi terveivel
- A közepes és magas erdőtűz veszélyeztettségű területek jogosultak támogatásra erdőtűz elleni védekezéshez.

26. Cikk Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások

- A **beruházások** a **környezetvédelmi** célok elérése érdekében vagy az **ökoszisztémákhoz** kapcsolódó szolgáltatások biztosítása céljából vállalt és/vagy az érintett területen lévő erdő vagy erdős terület **közjóléti** értékét növelő, illetve az ökoszisztémák **éghajlatváltozás-mérséklési** potenciálját javító kötelezettségvállalások teljesítésére irányulnak, nem zárva ki a hosszú távon jelentkező gazdasági előnyöket.

Kedvezményezettek: nincs különösebb korlátozás

27. cikk: Erdészeti technológiákra, valamint erdei termékek feldolgozására, mobilizációjára és értékesítésére irányuló beruházások.

Támogatás az erdészeti potenciált növelő* vagy az erdei termékek értékét gyarapító feldolgozással, **mobilizációval** és értékesítéssel kapcsolatos beruházások céljára ítélt oda. (lásd Annex:40-65%)

- **Az erdők gazdasági értékének növeléséhez kapcsolódó beruházásokat meg kell indokolni, hogy azok hozzájárulnak egy vagy több erdészeti üzemhez tartozó erdők elvárható fejlesztéséhez,** és azok talaj- és erőforráskímélő fakitermelő gépekkel és gyakorlatokkal kapcsolatos beruházásokat foglalhatnak magukban.
- A fa nyersanyagként vagy energiaforrásként történő hasznosításához kapcsolódó beruházások csak az ipari feldolgozást megelőző munkaműveletekre terjedhetnek ki.

Kedvezményezettek: Magán-erdőgazdálkodók, önkormányzatok és ezek társulásai valamint **KKVk** (*ECA riport SR 08/2013)

28. Cikk: Termelői csoportok és szervezetek létrehozása

- Maximum a megalakítástól/elismeréstől számított első 5 évben, csökkenő mértékben, a mezőgazdasági és erdészeti szektorban aktív termelői csoportoknak és szerveződéseknek.
- Az erdészeti ágazatban létrehozott termelői csoportok és szervezetek esetében a támogatás összegét a csoport tagjai által az elismerést megelőző öt év során értékesített termelés átlaga alapján kell kiszámítani, figyelmen kívül hagyva a legmagasabb és a legalacsonyabb értéket.

31. cikk: Natura 2000 kifizetések és a víz-keretirányelvhez kapcsolódó kifizetések

A támogatások évente, a mezőgazdasági vagy az erdőterület után hektáronként ítélték oda a kedvezményezettek számára az érintett területeken a 92/43/EGK, a 2009/147/EK és a 2000/60/EK irányelv végrehajtásával összefüggő hátrányok következtében felmerülő további költségek és elmaradó bevétel ellentételezése céljából.

- A víz-keretirányelvhez kapcsolódó kifizetések csak a mezőgazdasági területek számára elérhetők.

Kedvezményezettek: A támogatás mezőgazdasági termelőknek és magán-erdőgazdálkodóknak valamint magán erdőgazdálkodók társulásainak ítélték oda.

Kellően indokolt esetekben egyéb gazdálkodók is részesülhetnek támogatásban.

35. cikk: Erdő-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos szolgáltatások, erdőmegőrzés

Hektáronkénti támogatás olyan műveletek végrehajtására, amelyek egy vagy több önkéntes erdő-környezetvédelmi kötelezettségvállalás teljesítéséből állnak, valamint az erdők genetikai erőforrásainak megőrzésére és fejlesztésére

Futamidő normál esetben 5-7 év

Támogatás 200 euro/hektár/év (hosszabb kötelezettségvállalás illetve magasabb összeg is lehetséges indokolt esetekben)

Kedvezményezettek: *(erdő-környezetvédelem)*

- Állami és magán-erdőgazdálkodók, magán és közjogi személyek és társulásai
- Állami erdők esetében csak abban az esetben ha az erdőt magán gazdálkodó szervezet vagy önkormányzat kezeli.

(genetikai erőforrások) Állami és magán szervezetek

35. Cikk (folyt)

- Az önkéntes kötelezettségvállalásoknak a vonatkozó jogszabályból fakadó kötelező elvárásokon túl kell menniük és ezt a programoknak ismertetni kell,
- A támogatás kompenzálja a kedvezményezetteket a pótlólagos költségeikért és jövedelem veszteséért.
- Ahol szükséges a **tranzakciós költségek a kifizetés 20%-os mértékéig** érvényesíthetők.
- Indokolt esetben kötelezettségvállalási egységenként átalány vagy egyszeri kifizetés is alkalmazható, a számítást a program mellékletében kell ismertetni.

36. cikk: Együttműködés

- Az ezen intézkedés keretében nyújtott támogatás előmozdítja a legalább két szereplő részvételével megvalósuló együttműködés különböző formáit
 - 1 b) klaszterek és hálózatok
 - 2 a) kísérleti projektek;
 - b) új termékek, technológiák...
 - d) horizontális és vertikális együttműködés...
 - f-g) éghajlatváltozás, víz, környezetvédelmi projektek...
 - h) biomassza-termelés energiatermelési céllal....
 - j) **erdőgazdálkodási tervek*** vagy azokkal egyenértékű dokumentumok kidolgozása...

Külön útmutató készül a nagyon széleskörű intézkedés felhasználását segítő.

* Lásd szintén a rendelet cikkét

További figyelemre méltó cikkek

- 46: *Beruházások*
- 47 *A területalapú kifizetésekre vonatkozó szabályok*
- 52. *Európai vidékfejlesztési hálózat*
- 53 *EIP hálózat*
- 55. *Nemzeti vidéki hálózat*
- *IV. CÍM A mezőgazdaság termelékenységével és fenntarthatóságával foglalkozó EIP*
- 65.5a *30% környezeti és klíma intézkedésekre (22-27,35)*
- 69. *Az intézkedések igazolhatósága és ellenőrizhetősége*
- 88. *cikk Állami támogatások*

Köszönöm figyelmüket!